

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoE/80/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6414206397
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Blaha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6414206397.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Blahu, členiek senátu JUDr. Márie Jamriškovej, PhD. a Mgr. Miriam Kamenskej v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zast. Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141 proti povinnému K. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. A. F. XXX/XX, XXX XX E., vedenej súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD. so sídlom Exekútorského úradu Záhradnícka 60, 821 08 Bratislava, pod sp. zn. EX 11778/14 o vymoženie pohľadávky vo výške 619,77 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9Er/364/2014-28 zo dňa 7. augusta 2018 takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9Er/364/2014-28 zo dňa 7. augusta 2018 z r u š u j e a v e c v r a c i a okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím okresný súd zastavil exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. m) Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“).
2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dňa 29.05.2014 poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu, a to rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom v Bratislave pod sp. zn. SR 00652/13 dňa 25.06.2013.
3. Dňa 05.02.2016 postúpil súdny exekútor okresnému súdu doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v zmysle § 243f ods. 1 Exekučného poriadku, v ktorom oprávnený uviedol, že rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným sú od začiatku výkonu exekúcie uvedené v časti odôvodnenia exekučného titulu, na podklade ktorého je vykonávaná exekúcia a na podklade ktorého bol spísaný formou zápisnice aj samotný návrh na vykonanie exekúcie.
4. Z predloženého rozhodcovského rozsudku okresný súd zistil, že rozhodcovský súd ním priznal právo na peňažné plnenie na základe zmenky vystavenej dňa 08.10.2010, ktorá ako blankozmenka zabezpečovala záväzkový vzťah, a to Zmluvu o úvere uzavretú dňa 08.10.2010 medzi oprávneným a povinným, ktorý je fyzickou osobou a ktorú oprávnený vyplnil na základe Dohody o vyplnení zmenky, ktorá je súčasťou Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Okresný súd vychádzal zo záveru, že zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zároveň aj zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákon o spotrebiteľských úveroch, keďže mal za to, že povinný zmluvu o úvere uzatváral ako spotrebiteľ. Oprávnený okresnému súdu nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by jednoznačne preukazoval, že finančné prostriedky boli povinnému poskytnuté na výkon podnikania (zamestnania), preto dospel k záveru, že právny vzťah založený zmluvou o úvere medzi oprávneným a povinným je vzťahom spotrebiteľským.

5. S poukazom na 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch okresný súd konštatoval, že neúplná zmenka (blankozmenka) bola vystavená dňa 08.10.2010, t. j. v čase, kedy bolo možné v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru.

6. V prejednávanej veci bolo exekučným titulom rozhodnuté v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky, pričom vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Z dôvodu, že nebolo prihliadnuté na neprípustnosť, resp. obmedzenie použitia zmenky, okresný súd v súlade s § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku exekúciu zastavil.

7. Proti uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote oprávnený odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

8. V odvolaní uviedol, že Zmluvu o úvere uzatvoril oprávnený ako veriteľ s povinným ako dlžníkom pod obchodným menom Slavomír Šimko ako fyzickou osobou - podnikateľom označeným identifikačným číslom 41519841, pričom pri uzatváraní Zmluvy o úvere konal v rámci predmetu svojho podnikania a finančné prostriedky mu boli poskytnuté na účel podnikania. Skutočnosť, na čo konkrétne bol povinným následne poskytnutý úver aj využitý, oprávnený neskúmal, nakoľko to nebola pre neho podstatná informácia. Povinný ako dlžník navyše nemá zo žiadneho zákona informačnú povinnosť voči veriteľovi, aby preukazoval skutočné použitie finančných prostriedkov. Oprávnený preto z titulu platnej legislatívnej úpravy bol toho názoru, že nemusí vedieť, či povinný (dlžník) v praxi naozaj použil finančné prostriedky na rovnaký účel, ako deklaroval v zmluve o úvere. Pri výklade pojmu spotrebiteľ oprávnený poukázal, že je potrebné chrániť dobrú vieru druhej strany. Ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovoľávať toho, že mala postavenie spotrebiteľa (ESD, C-464/01, vo veci A. O. proti Bay Wa AG). Obdobne, pokiaľ spotrebiteľ predstiera, že je podnikateľom alebo v tomto smere uvedie dodávateľa do omylu, je treba takúto obligáciu charakterizovať ako obchod, a nie spotrebiteľský záväzok, pretože je potrebné chrániť dodávateľovu dobrú vieru, ktorá je všeobecným princípom zmluvného práva.

9. Oprávnený považoval za nesporné, že zmluvné vzťahy uzatvárané medzi dodávateľom a fyzickou osobou nepodnikateľom spĺňajú požiadavku spotrebiteľského právneho vzťahu. Pokiaľ je ale predmetom tohto vzťahu účelovo poskytnutý úver a túto účelovosť žiadny z účastníkov vzťahu nespochybnil, potom z hľadiska ustanovenia § 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch nejde o spotrebiteľský úver a na tieto zmluvné vzťahy (úverové zmluvy) nemožno citovaný právny predpis aplikovať. V zmysle uvedeného oprávnený zastával názor, že súd prvej inštancie postupoval nesprávne, keď aplikoval ustanovenie § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku a exekučné konanie zastavil.

10. Povinný sa k odvolaniu nevyjadril.

11. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa § 379, § 380 ods. 1 a § 385 ods. 1 CSP v rozsahu podaného odvolania, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie oprávneného je dôvodné.

12. Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že dňa 08.03.2014 bola pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým spísaná zápisnica obsahujúca návrh oprávneného na vykonanie exekúcie. Následne bola okresnému súdu dňa 26.05.2014 doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

13. Okresný súd dňa 29.05.2014 poveril súdneho exekútora v zmysle § 45 ods. 1 Zákona č. 233/1995 Z. z. vykonaním exekúcie na základe vykonateľného rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 00652/13 zo dňa 25.06.2013. Podkladom pre vydanie rozhodcovského rozsudku bola Zmenka vystavená povinným dňa 08.10.2010, ktorá zabezpečovala záväzkovo-právny vzťah medzi oprávneným a povinným vyplývajúci zo Zmluvy o úvere, ktorú oprávnený a povinný uzavreli dňa 08.10.2010. Účelom zmluvy o úvere bolo poskytnutie úveru vo výške 350,- Eur.

14. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku účinného od 01.07.2016, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

15. Podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom od 23.12.2015, v návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou oprávnený opísať aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu (odkaz na § 17 zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového v znení zákona č. 438/2015 Z. z.) s povinným. Skutočnosti podľa prvej vety je povinný opísať aj oprávnený, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K návrhu na vykonanie exekúcie sa pripoja dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú.

16. Podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku účinného od 23.12.2015, v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 je oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona.

17. Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku účinného od 01.04.2017, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelenie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

18. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

19. Podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, exekúciu súd zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na - 1. neprijateľné zmluvné podmienky, 2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo 3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom.

20. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. platného a účinného k 08.10.2010 (ďalej Občiansky zákonník), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

21. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

22. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

23. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa odseku 4 citovaného ustanovenia spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 53 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

26. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

27. Podľa § 2, písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného k 08.10.2010 (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch) sa na účely tohto zákona spotrebiteľom rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

28. Podľa § 25 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch, na zabezpečenie nárokov veriteľa zo spotrebiteľského úveru zmenkou alebo šekom sa do 31. decembra 2010 vzťahujú ustanovenia doterajších predpisov.

29. Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene zákona o Obchodnej inšpekcii účinného k 08.10.2010, v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

30. Občiansky zákonník v ustanoveniach § 52 - § 54 upravuje osobitnú ochranu v spotrebiteľských zmluvách, teda v zmluvách, pre ktoré platné právo ustanovuje osobitné podmienky a určuje, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť (neprijateľné podmienky) na ochranu tzv. slabšej zmluvnej strany, ktorou je spotrebiteľ, pričom spotrebiteľ môže byť len fyzická osoba, ktorá pri uzavieraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

31. Odvolací súd preskúmaním veci zistil, že okresný súd právny vzťah medzi účastníkmi konania nesprávne právne posúdil ako spotrebiteľský, pretože nemal preukázané, že Zmluva o úvere uzavretá medzi oprávneným a povinným, ktorú zmenka tvoriaca právny základ pre vydanie exekučného titulu zabezpečovala, je spotrebiteľskou zmluvou, keď povinný, t.j. dlžník je v úverovej zmluve označený ako živnostník s obchodným menom, miestom podnikania a IČO-m zapísaný v živnostenskom registri pod č. 680-9524 a keď zo Zmluvy o úvere vyplýva, že povinnému bol poskytnutý úver na výkon podnikania. V strednej časti Zmluvy o úvere je síce osoba dlžníka identifikovaná aj ako fyzická osoba nepodnikateľ, a to uvedením mena, priezviska, bydliska, rodného čísla a čísla občianskeho preukazu, avšak zo Zmluvy o úvere, ako aj zo zmenky, ktorá zabezpečovala záväzok z nej vyplývajúci a tiež z rozhodcovskej zmluvy, vyplýva, že dlžník - povinný uzatváral zmluvu ako podnikateľ s tým, že pri jej uzatváraní konal v rámci jeho podnikateľskej činnosti.

32. Podľa právnej úpravy platnej a účinnej od 23.12.2015 obsiahnutej v § 243f ods. 1 Exekučného poriadku sú exekučné súdy povinné ex offo prihliadať v exekučných konaniach o vymáhaní nároku zo zmenky, ak dospejú k záveru, že povinný má v kauzálnom vzťahu postavenie dlžníka - spotrebiteľa, čo zisťujú v súlade s novelizovaným ustanovením § 17 ods. 1 a 2 Zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový k tomu, či bola povinnému v konaní pred všeobecnými, ale aj rozhodcovskými súdmi poskytnutá taká primeraná ochrana, aká mu ako spotrebiteľovi podľa predpisov o spotrebiteľskom práve patrí. V prípade, ak povinný postavenie spotrebiteľa v kauzálnom vzťahu s oprávneným nemá, exekučný súd nie je oprávnený skúmať okolnosti uzatvorenia zmluvy o úvere a ani posudzovať platnosť zmluvných dojednaní v nej dohodnutých. Exekučný súd je síce oprávnený a povinný skúmať zákonnosť vydania exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania, a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie, avšak nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť takéhoto rozhodnutia, ktorým je rozhodnutie všeobecného súdu, pretože je týmto rozhodnutím súdu, vyhlásenom v konaní, viazaný.

33. Okresný súd vydal napadnuté uznesenie v čase, keď zákon možnosť zastaviť exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku z dôvodu, že nebolo prihladené na neprípustnosť, resp. obmedzenie použitia zmenky prikazoval len v prípade, ak vykonanie exekúcie bolo navrhnuté na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo

najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. V prejednávanej veci síce bol podaný návrh na vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky, avšak vyšlo najavo, že nejde o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, preto okresný súd nemal zákonné oprávnenie exekúciu postupom podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku zastaviť.

34. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a podľa § 391 ods. 1 a 2 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie.

35. Rozhodnutie bolo odvolacím senátom prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).